

REACTIE OP DE BIJDRAGE VAN PAUL MAEYAERT

REACTIE OP DE BIJDRAGE VAN PAUL MAEYAERT

Beste Paul,

Hartelijk dank voor je bijdrage.

Zij herinnert mij aan de twee gelijktijdige strijdtoneelen waarop ik tijdens de twintig eerste jaren van mijn loopbaan ben opgetreden.

Het eerste betrof de verschillen in visie die ik had met mijn promotor Paul De Vroede, met wie later een hechte vriendschap ontstond. Paul was de mening toegedaan dat de overzichten van rechtspraak, die in zijn Handboek Economisch Recht, dat je terecht citeert in zijn versie van 1981, zich moesten beperken tot beschrijving van de gewezen uitspraken, zonder voorkeuren uit te spreken. Toen hij mij aanbood met hem de derde uitgave te verzorgen, heb ik hem overtuigd standpunten aan bod te doen komen. Zo ook op het vlak van de reflexwerking, die je uitstekend beschrijft. Je stelt in dat verband de vraag of de negatieve reflexwerking die ik bestudeerd had, nu wel al niet ten grave is te dragen door de recente ontwikkelingen in de rechtspraktijk. Heel vriendelijk beschrijf je hoe ik niet zover ging, maar de negatieve reflexwerking wel als 'restrictief te interpreteren' aanmerkte. Interpretatie is een evolutief fenomeen; en restrictief interpreteren is een richtingaanwijzing, waarvan de ultieme status inderdaad kan zijn dat het concept tot volledige onwerkbaarheid verschrompelt. Wat m.i. nog geenszins betekent dat slaafs, klakkeloos, 'à l'identique' kopiëren zonder meer mag, indien het gekopieerde niet krachtens een specifieke Intellectuele Eigendoms-bepaling bij wet is beschermd. De beperkingen uit het gemeenrecht, nl. de onrechtmatige daad waarmee de kopieerdaad gepaard kan gaan, beschrijf je inderdaad meesterlijk. Dit blijft dan wel een negatieve benadering : kopiëren mag niet indien ... Maar wat met de positieve omschrijving : kopiëren mag wel mits ??? Wat te doen om te ontsnappen aan een 'onrechtmatige daad'-beoordeling, in een steeds evoluerende jurisprudentiële context ? Wel, m.i. stellen dat kopiëren als such mag. Ik blijf ervan overtuigd dat kopiëren steeds mag (tenzij onrechtmatige gedraging), doch niet zozeer omwille van de vrijheid van handel, noch omwille van het bestaan van mededingingsvrijheid, maar omwille van de essentie zelf van het menselijk wezen. Opvoeding, leven zelf, is wezenlijk kopiëren. Uitvinden is aan het bestaande, dat gecopieerd kan zijn, toevoegen, in aanmaak of in verwerking. Artistiek creëren is veelal bestaande inhoud en vormelijke verwerking van anderen vernieuwen door er uitdrukking van persoonlijkheid aan toe te voegen. Merken is onderscheiden, door

nieuwe herkenningmiddelen of zelfs door toevoeging aan bestaande mits elke verwarring over de herkomst onmogelijk is gemaakt. Deze toevoegingsvormen genieten eigen wettelijke bescherming. Maar buiten de hypotheses die in die wettelijke bepalingen gereguleerd worden, kan kopiëren in menselijke omgang niet anders zijn dan vrij, tenzij onrechtmatig. Wanneer ik in de tachtiger jaren in mijn publicaties de term 'slaafs' hanteerde om slaafs kopiëren te onderscheiden van louter kopiëren, dan viel dit kenmerk van 'slaafs' te begrijpen als het verzamelbegrip voor de handelswijze waarmee men wetens teert op andermans belangen zonder daar een eigen additionele maatschappelijk nuttige inbreng te verrichten (die overigens bvb louter het verschil in esthetische perceptie kan zijn). Tot daar een snel opgetekende verklarende reactie die aan mijn inmiddels lang geleden vertolkte standpunten herinnert, zonder de minste pretentie nog terzake 'bij' te zijn.

Want, en zo betreed ik het andere strijdtoneel waarop ik alludeerde, terzake standpunt innemen vergt voortdurende bijscholing in het specifieke veld dat niet meer Belgisch, laat zelfs staan Europees, maar internationaal kleurt. Ooit mocht ik mij een sterke walvis wanen in die oceaan, in de mate zelfs dat sommige praktizijnen het mij glimlachend hebben kwalijk genomen dat ik in het kruisen van de pleitdegen tegen hen nooit het onderspit had moeten delven, en dat mijn verlaten van de balie hen de kans op een nog niet verwezenlijkte revanche voorgoed ontnam.

In het overtuigend pleidooi van jouw bijdrage overwin je terecht, maar gedenk dat confraternitas ooit revanche zal claimen, weze het dan niet door mij.

Beste Paul, hartelijk dank voor deze mooie herinnering aan onze samenwerking.